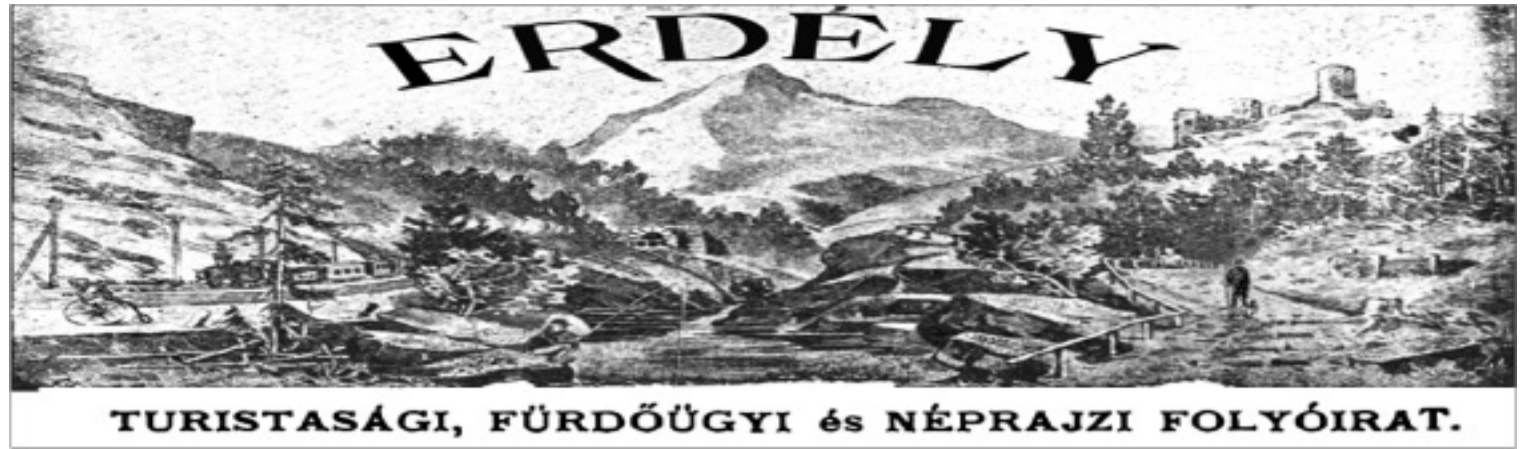

Erdély

ALAPÍTVÁ 1892-BEN

Új sorozat, 116. szám
2018/6.Az Erdélyi Kárpát-Egyesület
– Kolozsvár 1891 ÉrtesítőjeFőszerkesztő:
Tóthpál Tamás
(tothpaltamas@gmail.com)
Szerkesztők:
Pál Gyöngyi, Szima Csilla**EKE-napok a csucsai kulcsosháznál**

Az Erdélyi Kárpát-Egyesület (EKE) megalakulásának évfordulóját ünnepeltük a csucsai kulcsosháznál június 1–3. között. Szinte egy hónappal később, ugyanis az évforduló május 12-én volt, az Erdélyi Kárpát-Egyesület akkor kezdte meg az alapszabályzat szerinti működését Kolozsváron 1891-ben. Ez viszont az idén egybeesett a Jókai Mór Emlék- és Teljesítménytúrák időpontjával és az EKE országos vezetősége által Várfalván szervezett EKE-napi ünnepséggel, ezért egyesületünk úgy határozott, hogy a háromnapos rendezvényt Csucsán június elején tartjuk. Az egyesület mindenkor célja a természet szépségeinek és kincseinek felkutatása, bemutatása és értékméltése, a turista szellemben való nevelés, valamint a közösségi szellem erősítése volt.

PÁL GYÖNGYI

Csucsát (Ciucea) a Sebes-Körös csodálatos völgye teszi széppé és a környező hegyek, a Meszes-hegység (M-ții Meseș), a Réz-hegység (M-ții Plopiș vagy M-ții Șes) és a Vlegyásza (Vigyázó vagy Kalota-havasok) előhegyei. A környező dombokon, hegyeken, melyek elérik a 900–1000 m magasságot, szép sétákat lehet tenni, de a környék hosszabb, nehezebb túrák (25–30 km) megtételére is alkalmas, sőt kitűnő kerékpáros túrákat is lehet szervezni. Kolozsvárról könnyen megközelíthető vonattal, kiskocsival, kb. másfél óra alatt elérhető. Csucsá egyik nevezetessége a nagyváradi út mellett emelkedő domb tetején lévő Ady–Goga kastély. Ady Endre nevével összefonódva vált nevezetessé, Csinszka szülőháza volt, Ady Endre feleségével itt húzta meg magát az I. világháború viharai elől. A Boncza család birtokából átkerült Octavian Goga tulajdonába, aki a neobizánci stílusnak megfelelően alakította át. A kastély Goga emlékmúzeumaként és maüzóleumaként működik, román néprajzi gyűjteménynek is helyet ad. Egy szoba Ady és Csinszka itt töltött éveit mutatja be.

A kolozsvári EKE kulcsosháza 800 m-re van a vonatállomástól: a főúton Kolozsvár felé indulunk, míg elérjük a Poicu-

patakot és a Börvény (Vânători) település felé vezető utat, ahonnan pár perc múlva megérkezünk az EKE-házhoz. A telket, melyen egy nagyobb (két szobakonyha) és egy kisebb ház (szobakonyha), illetve gazdasági épület található, 2014-ben vásárolta meg az EKE kolozsvári osztálya. Udvar és nagy gyümölcsös is tartozik hozzá alma-, szilva- és diófákkal. A ház természetesen felújításra szorult, ami havonta 1-2 alkalommal szervezett közmunkával (munkatúrákkal) valósult meg, melyeknek szervezésével az egyesület közgyűlésén megválasztott gondnok, Bagaméri Tibor foglalkozott és foglalkozik.

Mit jelent Csucsá a városban élő, zajos, rohanó élethez szokott embernek? Elsősorban csendet és nyugalmat, tiszta levegőt, egy kis zöld oázist, menedéket a mindennapok gondjai, problémái elől. Mindent, amit egy természetszerető ember csak kívánhat: zöld erdőt, vadvirágos réteket, tarka virágokat, fűben pirosuló szamócat vagy érett szederszemet a bokrokon a hegyoldalon. Jó üldögelni a ház lépcsőin a délutáni napsütésben, az udvaron a fűben vagy sétálni az ösvényeken, nézni a tájat, mikor este a lenyugvó nap sugarai megvilágítják a Sebes-Körös völgyét.

Az ünnepi rendezvény szervezői – Szima Márton, Barabás

Kirándulással, főzéssel, árokásával, házfestéssel ünnepeltek az ekések

Ibolya, Csorba Anna és Kiss János – a környék bemutatása céljából gyalogos és kerékpáros túrákat kínáltak a résztvevőknek. Az előkészületek már csütörtökön megkezdődtek, azok akik több napra jöttek, az EKE-házban kaptak szállást, vagy saját sátorban aludtak az udvaron, többen csak szombaton érkeztek a vonattal Kolozsvárról.

A pénteki túrát Kiss János szervezte Tatár Ferivel a Hárșutetöre és a Ghermin-völgybe. Szombaton Csorba Anna és Barabás Ibolya vezetett túrát a Kopasz-hegyre (Dealul Pleșului) és a Szélesút (Calea Lată) nevű települést érintve vissza az EKE-házhoz, illetve vasárnap a Sebes-Körös lankájára felé. Szom-

baton Szima Márton kerékpáros túrát vezetett a Dregán völgyi víztározóhoz, majd a megyehatár mentén, a hegygerincen vissza Csucsára, vasárnap pedig a kerékpárosok Váralmás, Almási-vár, Egeres és Kolozsvár útvonalon térhettek haza.

Leszámítva a péntek esti esőt, kicsit felhős, de jó kirándulói idő volt. A rendezvény sikere érdekében voltak, akik lemondtak a kirándulásról, és a ház körül tették magukat hasznossá. Nagy Éva és Fehér Zsuzsa az udvaron a nagy üstben babgulyást főztek és savanyúságot készítettek. Nem volt könnyű dolog ennyi embert meleg ebéddel ellátni, de a déli órákban a megrakott tűzön a nagy üstben már javában rotyogott az étel és

ínycsiklandozó illat csalogatta a kirándulásról visszatérő túrázókat az udvaron szépen megterített asztalokhoz, ahol jó étvágygal falatozott mindenki.

A háromnapos rendezvényen összesen 43-an vettek részt, többen a ház körüli teendőkből is bőven kivették a részüket. Bagaméri Tibi, Nagy Lajos, Mille Ferenc, Jankovics Tibi, Szabó István, Márton Béla, Lőrinczi István, Szilágyi Bandi, Fazakas Feri, Buna Sanyi és mások árkot ástak, kerítést építettek-javítottak, vízvezetésnél, bevásárlásban segédkeztek, ott tették magukat hasznossá, ahol szükség volt. Pálfalvi Laci másodmagával kifestette és kitararította a kisebbik házat, ez a munka is több napot vett igénybe.

© Lőrincz Ferenc

Sokan életükben először a Vlegyászára**B. R.**

Négytől 76 évesig minden korosztályt sikerült megszólítani a június 9-ére szervezett Vlegyásza-túrára: tízen voltak 15 évesnél fiatalabbak, nyolcan 70 év fölöttiek, a kirándulók zöme (14) pedig 40–50 év közötti volt. Tucatnyi személygépkocsi és két kisbusz szállította az 57 résztvevőt.

Útközben meglátogattuk Sebesváron a várromot és a vízimalmot, majd Havasrogozról gyalog indultunk a Vigyázó-menedékházhoz. Onnan már

mindenki a számára legmegfelelőbb időtöltést választhatta: pihenés, oda-vissza séta a Vigyázó-csúcsra (1836 m) vagy Vigyázó-körtúra a csúcs és a Fehér-kövek érintésével.

A gyerekeken kívül a fiatal felnőttek (20–40 évesek) között szép számmal akadtak olyanok, akik életükben először jártak itt. Sajnos, a havasrogozi mamutfenyőket nem sikerült már meglátogatni.

A szervezők (EKE-Kolozsvár 1891 és Kolozs megyei RMDSZ) ősszel hasonló közösségi kirándulást terveznek a környékre.

Minden ötödik túrázó gyerek volt a Jókain

Idén 75-tel többen vettek részt, mint tavaly

Negyvenes kolozsvári férfi a Jókai-teljesítménytúrák résztvevőjének statisztikaportréja – de vajon még kicsodák kirándultak mellette? A számok nagyon érdekesen árnyalják a képet. Így például 2 nőre 3 férfi „vigyázott” (vagy fordítva...) az idei Jókai-túrán, ahol rekord számban vettek részt a kirándulók a 10 kilométeres szakaszon. Branea Róbert, a kolozsvári EKE titkára szerint az adatok bizonyítják az egyesület közösségformáló társadalmi szerepét, hiszen a 455 résztvevő közül csak minden tizenegyedik volt az EKE tagja.

KEREKES EDIT

Ilyen sokan (165-en) még soha nem vettek részt a Gy10-es túrán. A Gy10-es résztvevőinek többsége nő volt (90), talán azért, mert velük együtt mentek a rövidebb távokat megtenni képes gyerekek (63 tizenévesnél fiatalabb) is. Ezt látszik alátámasztani, hogy a Gy10-es lett a legfiatalabb túra: a résztvevők átlagéletkora csak kicsivel haladta meg a 28-at. 14 évesnél fiatalabb gyermekekkel az idén újonnan létrehozott 17 kilométeres Szind-Várfalva túrán is találkozhattunk, összesen 16 gyermek választotta ezt, közülük egy hatévesnél kisebb, és 8-an voltak a 6–10 évesek. A Gy17-es is jellemzően „nőies” (a túrázó kétharmada nő volt), és az átlagéletkor csak négy hónappal maradt a 29 év alatt. A szervezők úgy döntöttek, jövőre is megtartják ezt a túrát, amely szép átmenetet kínál azoknak, akik fokozatosan szeretnék a Jókai-túrákat vállalni, mígnem a 10-estől a 17-esen és 30-ason át rendre eljutnak akár az 55 kilométeresig.

A számok tükrében a legkiégysúlyozottabbnak a második legnépszerűbb túra, a 30 kilométeres bizonyult, itt 50 férfi és 52 nő indult. Az 55 kilométeres túrán már lényegesen megfordul a nemek aránya: 57 férfi és 10 nő vett részt, a kerékpáros túrán pedig 73 férfi és 14 nő. A 14–20 évesek a legtöbben (16-an) a kerékpáros túrára jelentkeztek, de a bringások között jellemzően többen voltak a 30–50 évesek (a 87 résztvevő kö-

Ritka pillanat Branea Róbert számára a túrák napján

zül 62-en), csak egy 50 év fölötti és egy 60 évnél idősebb pattant drótszámárra. Az ötféle Jókai-túra résztvevőinek a többsége 30–50 éves (ők 253-an voltak), de ígéretes a 14 év alatti gyermekek (79), a 14–20 évesek (27) és a 20–30 évesek (37) száma. A bringatúra résztvevőinek átlagéletkora közel 36 év, a Gy30 és Gy55 túrák résztvevőinek több mint 41 év.

Egy kislány volt a legifjabb résztvevő: a 10 kilométeres túrán indult a kolozsvári 1 éves és 8 hónapos Orbán-Kalamár Réka (egyelőre szülei segítségével...), és egy férfit köszönthetünk a legidősebb túrázó személyében: a nyáron 77. életévét betöltő kolozsvári Farkas György a Gy55 túrán vett részt, a 66. életévében járó Fodor Alpár, a kerékpáros túra legidősebb résztvevője pedig a Székelyköt is megmászta.

Ötven különböző településről érkeztek a kirándulók, a legtöbb az országból, ezen belül Kolozsvárról, de 56-an jöttek Magyarországról, és egy ausztriai turista is érkezett Bécsből.

– Voltak újítások, fejlesztések: új, automatizált (adatbázisra alapuló) honlap és regisztrációs felület, lelkes és ügyes, fiatal önkéntesek bevonása (haton a Brassai Sámuel-líceum X. A. turisztika osztályából, öten a Yuppi Tábormozgalom Egyesületől), a fontosabb túraútvonal-szakaszok előkészítése (tisztí-

tás, akadálytalanítás, szalagozás) – mondta Branea Róbert felelős szervező. – Az EKE társadalmi szerepvállalása erősödött azáltal, hogy a Yuppi Egyesület támogatjuk bevételeink egy részével. A rendezvény ezen kívül is karitatív jelleget kapott: a torockói Kis Szent Teréz Gyermekotthonban lakó gyerekeket ebédre hívtuk és az intézménynek élelmiszereket adományoztunk – összegzett Branea Róbert.

Alighanem éppen az évről évre egyre korszerűbb, alaposabb szervezésnek köszönhetően jelentkeznek mind többen a túrákra: az idén már 75-tel többen vettek részt a Jókain, mint tavaly. Mindazonáltal a szervezők célja nem feltétlenül a rendezvény résztvevői létszámának folyamatos növelése, hanem a közösségépítésen túl elsősorban a vidék megismertetése, a kirándulás megszerettetése, a család/csoportos túrázás előnyeinek és szépségeinek feltárása, illetve a „profi” kirándulók számára teljesítménytúra lehetőségének biztosítása.

Legközelebb júliusban, majd augusztusban is lesznek hasonló túrák: július 7-én a Vasvári Pál Emlék- és Teljesítménytúra kerékpárosoknak, majd augusztus 18-án a Kós Károly Emlék- és Teljesítménytúrák gyalogosoknak és kerékpárosoknak egyaránt.

455 túrázó vett részt idén a Jókain

Júliusi rendezvények

- **Június 30. (szombat):** Vadcseresznyeszüret, gyógynövénygyűjtés. Szervező: Kiss János. Érdeklődni telefonon ♦ Séta a Bükkben (8 km). Találkozás 10 órakor a monostori végállomáson. Szervező: Bagaméri Tibor.
- **Július 1. (vasárnap):** Kerékpáros túra a havasrekettyei Menyasszonyfátyol-vízeséshez (60-65 km), vonattal Csucsáig. Érdeklődni telefonon. Szervező: Szima Márton.
- **Július 4. (szerda):** Séta a Péter-gerincen (7 km). Találkozás 10 órakor a monostori végállomáson. Szervező: Székely Lavotta ♦ 18 órától közgyűlés a János Zsigmond Unitárius Kollégiumban (fizikum, földszint).
- **Július 7. (szombat):** Vasvári Pál Emlék- és Teljesítménytúra. Részletek itt: www.ekekolozsvar.ro, www.facebook.com/eke.kolozsvar ♦ Málnaszüret a Kopasz-domb alatt. Szervező: Kiss János. Érdeklődni telefonon.
- **Július 8. (vasárnap):** Szolcsva, a Sálciuța patak völgye (12 km). Találkozás 7 órakor a Flipnél. Szervező: Vlád Pál. Érdeklődni telefonon Kosztin Erikánál.
- **Július 11. (szerda):** István-forrás (9 km). Találkozás 10 órakor a monostori végállomáson. Szervező: Székely Lavotta.
- **Július 12. (csütörtök):** 18 órától választmányi gyűlés és a túravezetői testület tanácskozása az Apáczai Csere János Elméleti Líceumban (9-es terem, földszint).
- **Július 12–14. (csütörtök–szombat):** Munkatúra Csucsán. Találkozás 7 órakor az állomáson. Szervező: Bagaméri Tibor. Bejelentkezni telefonon.
- **Július 14. (szombat):** Kirándulás Szászfenesről Magyarfenésre (16 km). Találkozás reggel 8.45 órakor a 9-es (M21-es) autóbussz Bucium utcai megállójában. Szervező: Csorba Anna.
- **Július 15. (vasárnap):** Bácsi-torok, szalonnasütéssel (12 km). Találkozás 8.50 órakor a 31-es autóbussz Széchenyi téri megállójában. Szervező: Pál Gyöngyi.
- **Július 17. (kedd):** Kirándulás Désaknára. Találkozás reggel 7 órakor a nagyállomáson. Túravezető: Szócs Miklós. Érdeklődni telefonon.
- **Július 18. (szerda):** Cérna-forrás (8 km). Találkozás 10 órakor a monostori végállomáson. Szervező: Székely Lavotta.
- **Július 19–21. (csütörtök–szombat):** Munkatúra Csucsán. Találkozás 7 órakor az állomáson. Szervező: Bagaméri Tibor. Bejelentkezni telefonon.
- **Július 22. (vasárnap):** Kissebesi vízesések (12 km). Indulás 7 órakor a Fliptől. Szervező: Vlád Pál. Érdeklődni telefonon Kosztin Erikánál.
- **Július 25. (szerda):** Rejtett-forrás (7 km). Találkozás 10 órakor a monostori végállomáson. Szervező: Székely Lavotta.
- **Július 27–30. (péntek–hétfő):** Királykő, magashegy túrák, sátorral, önellátással, utolsó nap indulás Feketehalomra, az EKE-vándortáborba. Jelentkezni telefonon. Szervező: Fazakas Ferenc.
- **Július 28. (szombat):** Séta a Bükkben (8 km). Találkozás 10 órakor a monostori végállomáson. Szervező: Bagaméri Tibor.
- **Július 30–augusztus 5. (hétfő–vasárnap):** XXVII. EKE Vándortábor (Feketehalom). Autóbussz indul Kolozsvárról. Jelentkezni telefonon Fehér Zsuzsánál.
- **Szolgálatos napok a székházban** (Kolozsvár, Fürdő/Cardinal Iuliu Hossu utca 20. sz., 13. ajtó): hétfő 17–18 óra, kedd 11–12 között. ♦ **EKE-fotóklub:** minden kedden 17 órától. ♦ **Könyvtár:** minden hétfőn 17–18 óra között. Bejelentkezni telefonon. ♦ **Pénztár** (tagságdíj, egybek): hétfő 17–18 óra, csütörtök 11–12 között.

Augusztusi előzetes

- **Augusztus 3–6. (péntek–hétfő):** Torockó, csillagtúrák: 1. nap Székelykő szintkülönbség 600 m; 2. nap Vidalykő 15 km, szintkülönbség 900 m; 3. nap Mészáros tető 12 km, szintkülönbség 500 m; 4. nap Indulásig rövid túrázás megegyezés alapján. A helyek száma korlátozott, bejelentkezés július 10-ig: ibolya.barabas@gmail.com. Szervező: Barabás Ibolya, egyéb információk Gergely Margitnál.
- **Augusztus 18. (szombat):** Kós Károly Emlék- és Teljesítménytúrák. Részletek itt: www.ekekolozsvar.ro, www.facebook.com/eke.kolozsvar.
- **Szeptember 1–5. (szombat–szerda):** Bécstől Budapestig, kerékpárral. Szervező: Szima Márton. Érdeklődni telefonon vagy a www.facebook.com/eke.kolozsvar oldalon.

További naprakész információk a honlapon (www.ekekolozsvar.ro).

Túravezetők, szervezők elérhetőségei

Bagaméri Tibor 0742-776930
 Barabás Ibolya 0740-560742
 Csorba Anna 0740-407652
 Fazakas Ferenc 0752-640319
 Gergely Margit 0748-511 617
 Kiss János 0364-807639
 Kosztin Erika 0746-055926
 Pál Gyöngyi 0742-373546
 Székely Lavotta 0748-035290
 Szima Márton 0766-703575
 Szócs Miklós 0740-061741
 Vlád Pál 0264-435866
 Titkár: Branea Róbert 0723-400496
 Pénztáros: Molnár Ildikó 0742-471280